

egentlig har været megen stilhed. Bortset lige fra debatten i dag, hvor de dér mængdevis af korte bemærkninger naturligvis har forlænget debatten voldsomt, så er det jo, synes jeg nok, underligt at komme til en afslutning på en folketingssamling, hvor man har haft fri om mandagen. Normalt arbejder man jo stort set hele tiden i de sidste uger, og det har man så ikke gjort i år.

Det har jeg sådan set taget som udtryk for ting. For det første at regeringen i år ikke er kommet med et eller andet ubehageligt økonomisk indgreb, som man så skulle bruge ganske megen tid på at diskutere. Det skal regeringen da have tak for. Vi nærmer os jo normalt både påske og pinse og andre højtidere i foråret med rædsel, for vi ved jo aldrig rigtigt, hvad det er, regeringen kan finde på på de tidspunkter.

Det andet er naturligvis det, der også har præget debatten i dag, nemlig krigen på Balkan, den krig, som har optaget debatten, som har optaget os alle, og som naturligvis også går tæt på os alle.

Jeg vil godt starte med at sige, at når hr. Jes Lunde lidt tidligere i debatten her i dag beskyldte mig for at være skråsikker i synspunktet i forhold til Balkankrigen, så tror jeg ikke, der er en eneste her i dette Folketing, der er skråsikker. Hvis nogen vil forsøge at fremstille det, som om vi sidder med store smørrede grin, og nu skal den rigtigt have, det her er en computerkrig, og nu er det bare sådan hele turen, så tror jeg, at man må tænke om igen.

Der er ikke et eneste medlem af dette Ting, der ikke har taget situationen på Balkan dybt alvorligt. Der er ikke et eneste medlem i dette Ting, der har stemt ja til bombardementer, har stemt ja til, at danske fly skulle i kamp – og nu kan jeg forstå, at de danske fly faktisk for første gang i krigen har været i gang med at bombe dernede – der er ikke et eneste medlem her, som synes, at det var en let beslutning.

Hr. Jes Lunde brugte altså udtrykket, at man var skråsikker. Nej, man var ikke skråsikker, men man var nødt til at træffe en beslutning.

Det emne havde jeg den ære og fornøjelse at diskutere for en to-tre uger siden med et statsoverhoved i et asiatisk land. Jeg havde fornøjelsen af at være ovre og besøge det pågældende land og kom til vedkommende og begyndte så at spørge til det lands og i det her tilfælde den konges syn på, hvad der foregik på Balkan.

Han sagde til mig: Vi har ikke noget officielt synspunkt, for det er sådan, at vi vil ikke i dette

land, der ligger i en anden verdensdel, tage stilling til europæisk sikkerhedspolitik. Så kom han i øvrigt bagefter med sit personlige synspunkt, og det var fantastisk spændende da at høre hans vurderinger. Men jeg måtte jo svare tilbage, at det her ikke kun drejer sig om europæisk sikkerhedspolitik.

I virkeligheden er krigen i Kosovo ikke et spørgsmål om sikkerhedspolitik. Nej, det er et spørgsmål om holdninger, og det er et spørgsmål om moral. Spørgsmålet er nemlig, om vi i virkeligheden ikke rent sikkerhedspolitisk kunne have levet med det, der skete dernede. I virkeligheden var det vel sådan, at hvis Milosevic var fortsat inden for sit riges grænser, jamen så ville det vel ikke true nogen direkte. Jo, flygtningestrømmene ville give nogle problemer, og måske ville der være nabolande, der var bange for, hvad det kunne udvikle sig til dernede, men egentlig europæisk sikkerhedspolitik drejer det sig altså ikke om i første række.

Det drejer sig om noget andet. Det drejer sig om, om man i Europa i næste årtusind skulle acceptere et aggressivt, nationalistisk styre, der bygger på synspunktet om, at der er overmennesker og undermennesker; at der er mennesker, der har ret til at bo i dette land, og der er andre mennesker, der ikke har ret til at bo i det land.

I virkeligheden er det vel sådan, at vi i forbindelse med krigen i Kosovo og i Jugoslavien dér betaler regningerne for tidligere hændelser i Europas historie.

For det første betaler vi regningen for den etniske udrensning under Anden Verdenskrig. I virkeligheden betaler vi den regning, som de vestlige demokratier var nødt til at få udskrevet, da man i 1920'erne glemte at sige nej til nazismen, da man i 1930'erne glemte at sige nej til Hitler, da man midt i 1930'erne glemte at reagere på Nürnberglove, da man glemte at reagere på Krystalnatten, da man glemte at reagere på Saarlandet, da man glemte at reagere på Tjekkoslovakiet og Sudetertyskland. Jo, dengang man glemte alt det og begyndte først at gøre noget i begyndelsen af september 1939, da storkrigen brød ud.

Den lærdom har man nok ikke i andre verdensdele, men den har man i Europa. Det er en meget, meget tæt del af de rødder, der ligger bag vores beslutninger nu.

Det andet er selvfølgelig den anden regning, nemlig regningen fra Bosnien. Den regning, der blev udstedt, da man glemte at håndhæve fly-